

Verksamhetsberättelse

2021

Lidingö Hembygdsförenings 90:e verksamhetsår

INLEDNING

Lidingö Hembygdsförening är en av landets största hembygdsföreningar. Vid årsskiftet uppgick medlemsantalet till 1667 (föregående år 1680).

Föreningen har som mål bl a:

- att öka och fördjupa kunskapen om Lidingös historia och samtid
- att verka för att kulturhistoriskt intressanta byggnader och miljöer värnas
- att ge allmänheten – särskilt barn och ungdom – tillgång till Lidingös kulturarv.

För att åstadkomma detta driver föreningen Lidingö Museum. Här visas basutställningen ”Historien om Lidingö” och i flera temporära utställningar varje år beskrivs olika delar av Lidingös utveckling. Genom föredrag, kulturprogram, stadsvandringar mm och genom att ta emot skolelever, medverkar museet i att öka intresset för och kunskapen om vår stads historia och samtid. All verksamhet vid Museet utförs på frivillig grund av drygt 100 föreningsmedlemmar, aktiva inom 20-talet arbetsgrupper. Flera av de aktiva medverkar i flera grupper. Museet håller normalt öppet 12 tim/vecka fördelade på 4 dagar, med 10 veckors sommaruppehåll.

Under året har den pågående corona-pandemin i mycket hög grad påverkat vår verksamhet. Museet har tvingats hålla stängt under perioden januari-augusti vilket kraftigt minskat besöksantalet. Program har inte kunnat genomföras i normal omfattning. Flera av våra arbetsgrupper har måst ställa in arbetet. Andra har hittat nya arbetsätt, t ex genom att träffas utomhus. För att hindra smittspridning har olika åtgärder vidtagits i våra lokaler. Allt enligt Folkhälsomyndighetens rekommendationer.

Under pandemiåret har också funnits ljuspunkter:

Årets medlemsbok, Lidingöboken 2021 med titeln ”När välfärden kom till Lidingö”, författad av Lena Norberg delades ut till medlemmarna i början av året. Boken fick en mycket positiv recension på Dagens Nyheters kultursida.

Föreningens ”Bild databank” med drygt 16 000 foton har utvecklats under året. Den omfattande samlingen med lidingöbilder, som under många år byggts upp av föreningens Fotogrupp, har väckt stort intresse hos såväl medlemmar som allmänhet.

Villa Fornbodas trädgård fick ett ordentligt lyft under året, då vår aktiva medlem Maud Lilja med handkraft skapade en vacker rabatt intill Museets entré. Växtprakten är till stor glädje för museibesökare, de som arbetar i huset och inte minst förbipasserande Lidingöbor!

UTSTÄLLNINGAR

Arbetsgrupperna Foto, Program, Dokumentation har lagt ned stort arbete med att producera årets utställningar.

Från AGA till Dalénum, 4 september-17 oktober, byggde på Ibb Jessens bok med samma titel och arrangerades i samarbete med Dalénummuseet i Stenstorp. I arbetsgruppen ingick Ibb Jessen (sammanställande), Carl-Henrik Ankarberg, Björn Ahnér och Göran Dalén. I anslutning till utställningen höll Göran Dalén, Ibb Jessen och Carl Henrik Ankarberg välbesökta föredrag vid två tillfällen på museet.

Tro frihet och gemenskap, 23 oktober-28 november, behandlade Lidingö Missionsförsamlings historia och arrangerades i samarbete Ansgarskyrkan. Under kulturveckan i november höll Sven Erik Wånell, Lennart Molin och Carl Henrik Ankarberg föredrag i anslutning till utställningen.

Lidingökvinnor som gjort intryck och avtryck, 4-31 december, handlade om kompetenta och företagsamma kvinnor som bott och verkat på ön och vars insatser fått stor betydelse. I anslutning till utställningen genomfördes föredrag om kvinnliga pionjärer av DN-journalisten Eva-Karin Gyllenberg.

Fotogruppen har fortsatt att producera **Miniutställningar**. Skyltar med bilder och text kring olika teman flyttas runt till sex platser på ön – Högsåtra, Tor och Brevik servicehus, Björnbo äldreboende, Ansgarskyrkan och Museet.

AKTIVITETER OCH ARBETSGRUPPER

Merparten av föreningens verksamhet bedrivs av ett tjugotal arbetsgrupper. En del av grupperna har under året måst göra paus i arbetet. Följande grupper har, trots pandemin, varit verksamma.

Bellmandagsgruppen

Bellmandagen firades traditionsenligt den 6 juli vid Elfviks gård till minne av att Carl Michael Bellman, Siv Bergius, Inga-Lill och Carl-Henrik Ankarberg, Karin Mörk samt Jan-Eric Österström har ansvarat för genomförandet.

Bildrebusgruppen

Bildrebusjakten genomfördes av webbtidningen Lidingö Nyheter med Hembygdsföreningen som samarbetspartner.

Dokumentationsgruppen

Utöver sedvanligt dokumentationsarbete har gruppen under året medverkat med 17 artiklar i webb-tidningen Lidingö Nyheter, under rubrikerna "En bild berättar" och "Lidingökvinnor". Samarbetet mellan LHF och tidningen är ett led i marknadsföringen av LHF och Museet. Med anledning av Jubileumsåret – 100 år sedan kvinnor fick rösta i riksdagsvalet – inspirerades gruppen att genomföra utställningen "Lidingökvinnor som gjort intryck och avtryck" som startade 4 december och är planerad att fortsätta 2022. I gruppen har ingått: Margareta Borgelin (sammanställande), Ann Collste, Margareta Larsson, Birgitta Tunelli.

Elfviksgårdsdagsgruppen

Elfviksgårdsdagen ägde rum den 19 september. Gruppen har till uppgift att hjälpa till med att bevara och värna om Elfvik tillsammans med arrendatorerna genom att arrangera Elfviksgårdsdagen i september varje år. Arbetsgruppen har bestått av Siv Bergius och Teddy Widstrand.

Flaggruppen

På uppdrag av Centrumfastigheternas ägare ansvarar gruppen för flaggningen i Lidingö centrum. I gruppen har ingått Magnus Anderberg, Carl-Henrik Ankarberg, Robert Hallenborg, Kent Sjölund, Teddy Widstrand och Jan-Eric Österström.

Fotogruppen

I gruppen som bl.a. arbetar med att klassificera, kvalitetsbestämma, arkivera och presentera fotografierna i föreningens fotosamlingar ingår, Inga Helander, Hans O Jansson, Ibb Jessen, John Jonsson, Bengt Larsson, Roger Anbratt, Eva Sjölander, Sune Petersson och Susann Thorngren. LHF har stora volymer fotografier som ska bedömas, scannas och läggas in i Museets bilddatabas.

Föremålsgruppen

Gruppen har ansvaret för kläder, textilier samt andra föremål. Eva Häger ansvarar för kläder och andra textilier och Marianne Foghammar för övriga föremål. Skötseln av Museets rum svarar Maud Lilja för.

Hantverksgruppen

Gruppen tillverkar handarbeten, som säljs i museibutiken och vid större externa evenemang. Gruppen träffas normalt på museet varje onsdag förmiddag under vår och höst för att planera och producera handarbeten i stickat, virkat och broderat. Sedan mars 2020 ställde gruppen dock in sin verksamhet i väntan på att corona-pandemin skulle upphöra, men återupptog verksamheten med ett utomhusmöte vid museet den 2 juni och sedan på reguljär basis från september 2021. I gruppen finns Christina Ademyr, Agneta Alberts, Margareta Hjelmstedt, Eva Häger (sammankallande), Maud Lilja, Barbro Liljequist, Inger Litsén, Ingrid Lomfelt, Kerstin Lundberg, Eva Svensson, och Ulla Wiklund som aktiva medlemmar, och Ragna Bergström, Birgit Heineröth, Katrin Morten, Ansa Nordzell, Tiia Severin, Ulla Strömberg och Ulla Tolhammar som passiva medlemmar.

Hembygdsnytt

LHF:s medlemstidning har under året utkommit med fyra nummer. Redaktör, med ansvar för text och fakta, har varit Karin Mörk. Ansvarig för layout och bildbearbetning har varit Siv Bergius. H-Nytt gick ut till enskilda och familjer som är medlemmar i föreningen.

Distribution

Distributionen sker dels av föreningens brevbärargrupp, dels via PostNord till de bostadsområden där portkoder försvårar arbetet. Arbetet har bedrivits med största möjliga säkerhet med tanke på corona-pandemin. Av plockarna har endast 4–5 personer samtidigt utfört arbetet på museet medan andra har skött sin del av arbetet hemifrån. Med etikettering, kuvertering och/eller utdelning har följande personer arbetat; Carl-Henrik och Inga-Lill Ankarberg, Bengt Aspegren, Monica Bergstén, Monica Björling, Arne Bowald, Lars-Erik Dahlstedt, Gunnel Dietmann, Marianne Gloudemans, Marianne Hjelt, Eva Kock, Kerstin Lagergren, Kerstin Larsen, Bengt och Ulla Larsson, Barbro Liljequist (sammankallande), Christina Lindwall och Hans Lefvert, Cecilia Myhrman, Agneta Nicolaisen, Lena Norberg, Lars Rune, Gunilla Sahlström, Rolf Schnackenburg, Britt-Marie och Kent Sjölund, Karin Wanek, Lars och Karin Wennerström, Julie Vidal, Ulla Örnild, Jan-Eric och Eva Österström

Julmarknadsgruppen

Föreningen deltog den 11 december i årets julmarknad i Lidingö centrum. Under december var museets butik öppen för julhandel. Utöver den ordinarie butiksdelen användes även faktarummet till en mindre julmarknad anordnad av hantverksgruppen,

Kartgruppen

Har varit verksam med att framställa utställningen Våra kartor berättar till hösten 2022. I gruppen har ingått Carl-Henrik Ankarberg (sammankallande), Margareta Borgelin, Lars-Erik Dahlstedt, Marianne Foghammar, Ulla Larsson, Lena Norberg och Marianne Råberg.

Kulturarvsskyltar

Arbetsgruppen för Kulturskyltar har under året varit verksam. Gruppen har till uppgift att ta fram text och bild som beskriver kulturhistoriskt intressanta byggnader och miljöer på ön. Arbetet sker på uppdrag av och i nära samarbete med kulturansvariga i Lidingö stad, som svarar för skyltarnas utformning och den tekniska produktionen.

I gruppen har ingått Ulla Larsson (sammankallande), Carl-Henrik Ankarberg, Margareta Borgelin, Lena Norberg och Marianne Råberg samt Göran Dalén

Marknadsgruppen

Under 2021 har Marknadsgruppen haft sju möten med fokus på Hemsidan, medlemsvård/medlemsrekrytering, medlemskort, butiksrabatter och enkät för undersökning av LHF information. Under året har gruppen tagit fram en ny info-folder samt gjort en genomgång av föreningens olika informationskanaler. Facebook och Instagram har skötts av respektive Siv

Bergius och Kerstin Larsen. I gruppen har ingått Kerstin Larsen (sammankallande), Teddy Widstrand, Siv Bergius, Margareta Borgelin, Karin Mörk, Eva Häger.

Museivårdar

Museivårdarna välkomnar besökare, arbetar med försäljning i butiken under Museets öppettider och vid särskilda arrangemang. I gruppen har ingått Inga Lill Ankarberg, Monica Bergstén, Margareta Borg, Gunnel Dietmann, Berit Eckerberg Werner, Marianne Foghammar, Eva Häger, Eva Kock, Maud Lilja, Barbro Liljequist, Marianne Lindkvist, Kerstin Lönnqvist, Birgitta Malmstedt, Kerstin Marcusson, Elisabeth Megner, Anna Poring, Margareta Spång, Birgitta Sunnerdahl, Margareta Thanning Ohlsson, Karin Wanek och Gunnel Westerlund. Kerstin Larsen har samordnat arbetet.

Gruppen har under året kompletterats med personal från icke riskgrupper.

Nationaldagsgruppen

Nationaldagsfirandet skedde traditionsenligt med flagghissning vid Museet. Maud Lilja och Teddy Widstrand har ansvarat för genomförandet.

Natur och Kulturgruppen

Gruppen har uppdraget att bevaka och medverka i planeringen för Lidingös framtid och att verka för att kulturhistoriskt intressanta byggnader och miljöer samt värdefulla naturområden bevaras. Under året har stadsplaneremisser varit få. Yttranden har lämnats under granskningstiden av detaljplanen för Söderåsen 4 där bl. a framhölls att skydds- och varsamhetsbestämmelser för den värdefulla anläggningen Skogshem borde införas i planen. Under samrådtiden avstyrktes planförslaget för fastigheterna Lejonet 43 m fl (bl a villan Tindra) med undantag för tillstyrkan av föreslagna varsamhetsbestämmelser för kontorshuset (f d Lidingö Tidning). Planeringsdiskussioner kring bl a Högsätra och Rudboda har följts. I skrivelse till staden med anledning av föreslagen rivning av Rudboda kyrka och klockstapel framhölls dess kulturhistoriska värde och en vädjan om att inte genomföra rivningen och i stället utreda en framtida användning. Förslaget till kulturmiljöprogram från 2020 och dess politiska behandling föranledde en publik diskussion om respekten för antikvarisk expertis. Ärendet är ännu inte avgjort. Yttrande har också avgivits över ett förslag till skötselplan för naturmark på Lidingö som tillstyrktes.

I gruppen har ingått Jerker Axén, Barbro Flodin, Christian Gottlieb, Ulla Larsson, Birgitta Sjöberg, Susann Thorngren, Christer Wik och Marianne Råberg (sammankallande).

Program-/utställningsgruppen

Gruppens uppgift är att föreslå, samordna och i vissa fall genomföra aktiviteter. Vidare avser gruppen arrangera utställningar och skilda programpunkter som ansluter till aktuell utställning som t.ex., föredrag, guidade visningar och promenader. De som arbetat i programgruppen har varit Carl-Henrik Ankarberg, Siv Bergius, Robert Hallenborg, Ulla Larsson, Karin Mörk och Teddy Widstrand (sammankallande).

Skolgruppen

Skolgruppen vill med sin verksamhet nå ut till dagens skolungdomar, i huvudsak till årskurs 2 och 3, för att ge dem fördjupade kunskaper om Lidingö. Inga skolklasser har tagits emot på Museet under året. I gruppen har ingått: Ann Collste, Gunnel Dietmann, Kerstin Kindwall Dahlgren, Marianne Sjöberg och Carina Wallberg.

Bildutställningen ”Blandat om Lidingö” visades i Lidingö stadshus 23 juni-22 augusti. I korta glimtar beskrivs intressanta händelser på Lidingö under de senaste 100 åren

Antikforum genomfördes i november på Museet i samarbete med Uppsala auktionskammare . Ett välbesökt arrangemang där allmänheten inbjöds att ta med sina föremål och få dem värderade av experter.

Författarbesök genomfördes i december med lidingöförfattaren Johan Ahlbom som berättade om sina böcker.

Visafton genomfördes i november då Johan Taube gästade Museet och underhöll med visor ur sin omtyckta repertoar.

Mingel-kväll anordnades i september i syfte att rekrytera nya medlemmar till föreningen. Allmänheten inbjöds och styrelsen medverkade genom att informera om vår verksamhet.

Hembygden i etern - Hembygdsföreningens program i Lidingö Närradio, sänds en gång i veckan med repris. Under året har Marianne Lindkvist svarat för programmen med uppläsning ur olika lidingöböcker.

Runskrifterna på Lidingö har ”runstensfaddrar” utsedda av LHF. Runstenen vid Dalängen övervakas av Torun Zachrisson och runhällen vid Askrike av Gunnel Hanngren.

Böcker och artiklar om Lidingö skrivs fortlöpande av föreningens medlemmar. Under året har bl a följande publicerats:

”Från AGA till Dalénum” av Ibb Jessen. (Utgiven av externt förlag).

”När välfärden kom till Lidingö” av Lena Norberg. (Medlemsbok 2021.)

”Lidingökvinnor som gjort avtryck och intryck” (Utställningskatalog) av Margareta Borgelin, Ann Collste, Margareta Widell Larsson, Birgitta Tunelli.

Drygt 20 artiklar skrivna av föreningens medlemmar har under året publicerats i webbtidningen Lidingö Nyheter.

Förfrågningar från allmänheten fortsätter att öka. Många med rötter på Lidingö eller nyinflyttade hör av sig per mail och önskar information om byggnader, personer och miljöer. Aktiva inom föreningen försöker i möjligaste mån besvara frågorna.

STYRELSE OCH KANSLI

Styrelsen har sedan årsmötet i september haft följande sammansättning:

Robert Hallenborg	ordförande
Carl-Henrik Ankarberg	vice ordförande
Kerstin Larsen	ekonomiansvarig
John Johnsson	
Marianne Råberg	
Susanne Thorngren	
Teddy Widstrand	

På grund av coronapandemin kunde vi inte hålla årsmötet enligt stadgarna vilket innebar att styrelsen som valdes på årsmötet den 20 oktober 2020, var ansvarig för verksamheten fram till det senarelagda årsmötet den 16 september 2021.

Styrelsen har fokuserat på åtgärder som syftar till att förbättra kommunikationen både externt och internt samt synliggöra vårt Museum.

Styrelsen har under kalenderåret haft 10 protokollförda möten.

Styrelsens arbetsutskott, som har uppdraget att besluta om investeringar till ett belopp på högst 10 000 kronor och svara för löpande rutinärenden har haft 1 protokollfört möte. I arbetsutskottet ingick Robert Hallenborg, Kerstin Larsen samt Britt-Marie Sjölund.

Revisorer Lars Skoglund och Rolf Schnackenburg med Ann Poring och Gun Bråkenhielm som revisorssuppleanter.

Valberedning: Marianne Lindkvist (sammanställande), Ann Collste, Alexandra von Seth.

Medlemssekreterare: Barbro Liljequist.

Fastighetsansvarig: Kent Sjölund.

Kanslichef: Britt-Marie Sjölund.

Vid LHF:s kansli tjänstgör Britt-Marie Sjölund på halvtid, som föreningens enda anställd.

I kansliets uppgifter ingår bl a:

All ekonomisk administration (inköp, budget / redovisning/bokföring m.m.)

Kommunikation med allmänheten och internt mellan arbetsgrupper och styrelse

Kontakt med och handledning av museivårdar och övriga frivilliga medarbetare

Tillsyn av it - och annan utrustning

Kontakt med hyresvärd om lokalfrågor

Årsmötet

Årsmötet ägde rum 16 september i Föreningsgården i Larsberg med ca 40 närvarande medlemmar. Årsmötesordförande var Jan-Eric Österström.

Ekonomi

Medlemsavgiften är 250 kr för enskild medlem och 375 kr för s.k. familjemedlemskap.

Årets verksamhet visar ett överskott på 101 449 kr, som styrelsen föreslår balanseras i ny räkning. Den ekonomiska redovisningen för verksamhetsåret redovisas i Årsbokslut 2021, som återfinns i bilaga 1.

Gåvor/Bidrag

Under året har Hembygdsföreningen bland annat mottagit:

– Tillfällig hyresrabatt med anledning av covid-19 med 181 185 kr

– Medel från Ann-Marie Bergströms fond med 167 915 kr

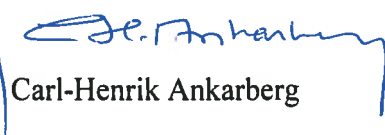
Föreningar och förbund

Föreningen är medlem i Föreningsrådet i Lidingö samt i Lidingö Närradioförening.

Lidingö i februari 2022

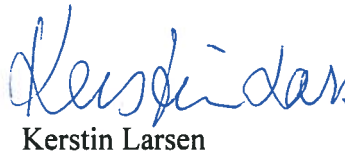
Robert Hallenborg

Carl-Henrik Ankarberg

Marianne Råberg

Kerstin Larsen

Teddy Widstrand

Susann Thorngren

John Johnsson

Bilaga 1: Årsbokslut 2021